

Державна архівна служба України

Миколаївська обласна державна
адміністрація

Державний архів
Миколаївської області

ПРОТОКОЛ ЗАСІДАННЯ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ РАДИ

29.10.2021 № 10

м. Миколаїв

Голова – Колесник Н.А.

Секретар – Мельник М.О.

Присутні члени науково-методичної ради: Климова Л.С., Котляр Ю.В., Кузьменко Н.В., Пікуль Г.Б., Сидоренко А.І., Тригуб О.П., Федорович О.В., Хозяшева Г.І.

Порядок денний:

1. Розгляд та затвердження експозиційного плану документальної онлайн-виставки «Діяльність Миколаївської контори «Торгзін».

Доповідає: Мельник М.О.

2. Розгляд та схвалення тексту онлайн-лекції «З історії Миколаївської міської громадської бібліотеки (кінець XIX – поч. XX ст.)».

Доповідає: Мельник М.О.

1. СЛУХАЛИ:

Мельник М.О. – начальника відділу інформації та використання документів, секретаря науково-методичної ради.

Доповідач зазначила, що відповідно до плану оргроботи держархіву на 2021 рік нею підготовлено документальну онлайн-виставку «Діяльність Миколаївської контори «Торгзін», котру планується оприлюднити на офіційному вебсайті держархіву області.

Експозиційний план виставки додається.

ВИСТУПИЛИ:

Климова Л.С. – молодший науковий співробітник відділу організаційної, кадрової та режимно-секретної роботи.

Виступаюча зазначила, що до експозиційного плану виставки включено 91 документ з фонду «Миколаївська контора Всесоюзного об'єднання торгівлі з іноземцями «Торгзін» (ф.Р-1358) за 1930-1936 рр.

Спеціальна контора для торгівлі з іноземцями в СРСР «Торгзін» була створена влітку 1930 р. при Наркоматі торгівлі. Назва «Торгзін», що походить від слів «торгівля з іноземцями», була поширена в повсякденному спілкуванні населення, у пресі та офіціальних органах

влади 1930-х рр. Контора мала розгалужену мережу магазинів закритого типу, в яких торгували коштовними та дефіцитними товарами. У січні 1931 р. контора була перетворена на Всесоюзне об'єднання для торгівлі з іноземцями «Торгзін» та крайові, республіканські та обласні контори і відділення. В УСРР діяла Всеукраїнська контора «Торгзін» з обласними відділами. Восени 1931 р. «Торгзін» став відкритим для радянських людей, котрі могли придбати товари за ювелірні вироби, золото, золоті монети та валютні іноземні перекази. Під час Голодомору 1932-1933 рр. населення обмінювало у «Торгзіні» коштовності на продукти харчування. У портових містах, зокрема у м. Миколаїв, при «Торгзіні» працювали шипчандлерства для обслуговування моряків – іноземних та радянських, які прибували із закордонного плавання. Миколаївське відділення (філія) «Торгзін» було створене восени 1930 р. і підпорядковувалось Одеській обласній конторі «Торгзін», з грудня 1931 р. – Всеукраїнській конторі. Ліквідоване разом з Всесоюзним об'єднанням «Торгзін» 1936 р.

На виставці представлено копії угод Всесоюзного об'єднання «Торгзін» з різними союзними конторами та об'єднання щодо продажу товарів, документи про діяльність Миколаївського відділення «Торгзін» та Миколаївського шипчандлерства, роботу їх торгівельної мережі (крамниць, універмагів, скупних пунктів), кон'юнктурні огляди портової торгівлі Миколаївського відділення «Торгзін», документи з особового складу.

Запропонувала затвердити експозиційний план фотодокументальної онлайн-виставки «Діяльність Миколаївської контори «Торгзін» та рекомендувати для оприлюднення на офіційному вебсайті держархіву області.

ВИРШИЛИ:

1.1. Затвердити експозиційний план фотодокументальної онлайн-виставки «Діяльність Миколаївської контори «Торгзін» та рекомендувати для оприлюднення на офіційному вебсайті держархіву області.

2. СЛУХАЛИ:

Мельник М.О. – начальника відділу інформації та використання документів, секретаря науково-методичної ради.

Доповідач зазначила, що онлайн-лекцію «З історії Миколаївської міської громадської бібліотеки (кінець XIX – поч. XX ст.)» нею підготовлено для вільного університету «Розсекречені історії» на базі Миколаївської обласної універсальної наукової бібліотеки.

Текст онлайн-лекції додається.

ВИСТУПИЛИ:

Федорович О.В. – начальник відділу організаційної, режимно-секретної роботи та управління персоналом.

Виступаюча зазначила, що текст онлайн-лекції укладений на підставі документів фонду «Миколаївська міська громадська бібліотека» (ф. 142) і містить історію створення та діяльності бібліотеки з 1881 року по 1920 рік: відомості про проведення зборів засновників, затвердження статутів за різні роки, розміщення бібліотеки у різних приміщеннях, організацію читалень, проведення заходів для збору коштів на утримання закладу, збільшення книжкового фонду та поповнення періодичними виданнями, про стягнення плати за користування послугами, а також статистичні дані про кількість абонентів.

Запропонувала схвалити текст онлайн-лекції лекцію «З історії Миколаївської міської громадської бібліотеки (кінець XIX – поч. XX ст.)» та рекомендувати для проведення у рамках вільного університету «Розсекречені історії» на базі Миколаївської обласної універсальної наукової бібліотеки.

ВИРШИЛИ:

2.1. Схвалити текст онлайн-лекції лекцію «З історії Миколаївської міської громадської бібліотеки (кінець XIX – поч. XX ст.)» та рекомендувати для проведення у рамках вільного

університету «Розсекречені історії» на базі Миколаївської обласної універсальної наукової бібліотеки.

Голова

Наталія КОЛЕСНИК

Секретар

Марина МЕЛЬНИК